

545466848

101 KØBENHAVNS
KOMMUNES
BIBLIOTEKER

40.1637 Vanløse

st

RHB

09.401637 Venlose

st kbh

ex. 2

KØBENHAVNS
RÅDHUSBIBLIOTEK

6 VANLØSE KORT

1786 til 1901

Samlet og udgivet af
Vanløse Lokalhistoriske Forening
1988

En af de ting, der bedst belyser udviklingen i vor bydel, når man taler om de store linier, er kort.

Man kan her blandt andet se, hvordan fugtige områder afvandes og forsvinder, man kan se, at gårdene efterhånden udstykkes i mindre parceller til gartnerier eller til beboelse, og man kan følge anlæg af veje og jernbaner.

Kortene er tegnet til forskellig anvendelse, hyppigst til skatteansættelse eller til militært brug og det kan være vanskeligt at finde frem til dem, idet originalerne nu befinder sig på matrikelkontorer, Geodætisk Institut eller måske andre steder.

For at gøre det nemmere for de mange, der interesserer sig for denne gren af vor lokalhistorie, har vi samlet et antal kort (hele, formindskede eller i udsnit), der viser udviklingen i Vanløse fra udskiftningen sidst i 1700-tallet og til begyndelsen af dette århundrede, hvor Vanløse i det store og hele havde fået det udseende (byplanmæssigt set), som vi kender i dag.

Vi har rettet kortene (eller kortudsnittene) ind, så de enkelte kort er orienterede ens i forhold til verdenshjørnerne, og vi har gengivet dem i nogenlunde samme målestok.

Udsnit af kort, hvortil Geodætisk Institut har oplysningsret er gengivet med institutets tilladelse (A. 404/85).

1789

Originalen i Matrikeldirektoratet.

På et kort fra 1789 med navne på de enkelte marker, har man indtegnet den ny inddeling af jorden, som den blev, da man delte bymarken op i 14 parceller svarende til de 14 bøndergårde, der var i Vanløse på den tid.

Linien, der er trukket omtrent nord-syd, er nuværende Ålekistevej. Andre veje, der blev anlagt på den tid, og som indgår i vort nuværende vejnet, er dem, vi nu kalder: Jyllingevej (kun til Ålekistevej), Klingseyvej, Jernbane Alle (kun fra Grøndalsåen til Klingseyvej) og Vanløse Byvej (der skulle forbinde den gamle landsby med det nye vejsystem).

På den vestlige side af Ålekistevej blev anlagt 7 gårde og på den østlige side 7 gårde.

På dette kort er ingen gårde endnu blevet udflyttet. Man kan formode, at det er forslaget til udflytningen, vi har for os (se iøvrigt Nystrøms bog om Vanløse side 7).

På de enkelte parceller har man noteret ejernes navne, og ved ejerskifte har man ændret navnene.

Man vil lægge mærke til, at mange af de gamle marknavne er brugt i vore nuværende gadenavne.

De mørke områder er enge og andre våd-områder.

Teksten øverst på kortet er en beskrivelse af en eftermåling, der er foretaget for at kontrollere kortets nøjagtighed.

MARK

Marken er yndeligt og af den mest frugtbare og gode jord, som
 findes i den danske Rige, og den er inddeelt i 14
 A. N. = 4028 og den inddeelt i 4028, 62 = 3603 og den inddeelt i 32
 L. T. = 1195 og den inddeelt i 1195. Den første Tidspunkt, hvor
 alle de inddeelte L. og A. N. er inddeelt i 14
 = 699 og den inddeelt i 699, 620, 620 og den inddeelt i
 699. Den første Tidspunkt, hvor den inddeelte Mark er
 inddeelt i 14, er den første Tidspunkt, hvor den inddeelte
 Mark er inddeelt i 14, og den inddeelte Mark er inddeelt i 14.

ISLE
MARK

DAM

HUUS

SØEN

BRØN

SØL

MARK

GRØNDALS MARK

CONCEPT CHARTRE

ANDIØSE BYE
 beliggende paa
 KJØBENHAVNS AMT

SKALA paa 1000

1813

Originalen er i Matrikeldirektoratet.
Tegnet af Didrich E. Blume.

Kortet er tegnet til brug for matrikuleringen.

I forhold til kortet fra 1789 er en del gårde blevet anlagt på de enkelte jordarealer. Det gælder matrikelnumrene: 1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 og 14.

Også på dette kort har man angivet ejernes navne, ligesom man har rettet, når der kom en ny gårdmand.

I selve landsbyen er der nu flere småparceller, formentlig husmænd og indsiddere.

Ved hver gård har man tilføjet arealet af gårdens tiliggende.

Man kan se markskellene, der senere bliver til Jernbane Alle (forlængelsen fra Klingseyvej til nuværende Jyllingevej) og til Vanløse Alle.

Kirkestien, der gik til Brønshøj, og som navnet siger blev brugt som vej til kirken, men også blev brugt af børnene som skolevej til Rytter-skolen i Brønshøj, følger skellet mellem matr. nr. 5 og 6, og går derefter skråt mod Brønshøj.

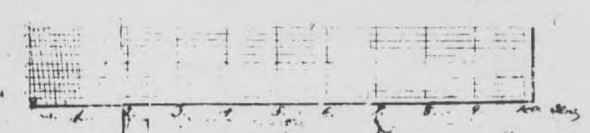

Mission Bys Marker

Original Karte
 1781
 Vandelöfs Bys Vorder
 liggende ädel
 Hedenströms Uml. Sockelunds Herred. Prästbyg.
 gjordt till Byggnad & Markskiften. År 1781

Skallat från 1800 Åren

	M. Areal	Ny Tryk	Mat. Skat	Skat	Alb	
	N. Tryk	Tar	Skat	Skat	Alb	
Vanløse						
1.	40.	...	5.	2.	2.	1.
2a.	20.	3.	3.	...	3.	1.
2b.	20.	3.	3.	...	3.	1.
3a.	29.	2.	3.	7.	2.	1/4
3b.	12.	5.	1.	7.	...	1/2
4a.	20.	...	2.	7.	3.	2
4b.	19.	6.	2.	7.	3.	2 1/2
4c.	...	1.	...	...	...	1 1/2
4d.	...	1.	...	...	...	2 1/4
5.	42.	3.	6.	1.	...	2
6.	40.	3.	5.	7.	2.	1 1/4
7.	41.	6.	5.	4.	1.	2 3/4
8.	43.	7.	6.	2.	2.	3/4
9.	43.	...	6.	1.	...	1/4
10.	42.	7.	5.	7.	...	1.
11.	46.	1.	6.	1.	1.	1 1/4
12.	43.	6.	5.	7.	...	1 1/4
13.	44.	2.	6.	...	...	1/2
14.	43.	2.	5.	6.	1.	2 1/2
15.	...	6.	...	...	3.	2 3/4
16.	...	7.	...	1.	1.	...
17a.	...	4.	...	...	2.	1 1/4
17b.	...	4.	...	...	2.	1.
18.	...	3.	...	...	2.	1 1/2
19.	...	4.	...	...	2.	2.
20.	...	7.	...	1.	...	1.
21.	...	2.	...	...	1.	1/4
22.	...	6.	...	...	3.	2.
	599 1/2	—	84	2	3	1/2

Kortets oplysninger om skatterne i Vanløse.

1830erne

Pastoratskort Efter nytryk udgivet i anledning af Brønshøj Kirkes 800 års jubilæum.

Originalen udgivet og forfattet af Severin Stern tilforn proprietair, Magstrædet nr. 30, 2. sal over gården i Kjøbenhavn.

Udsnit.

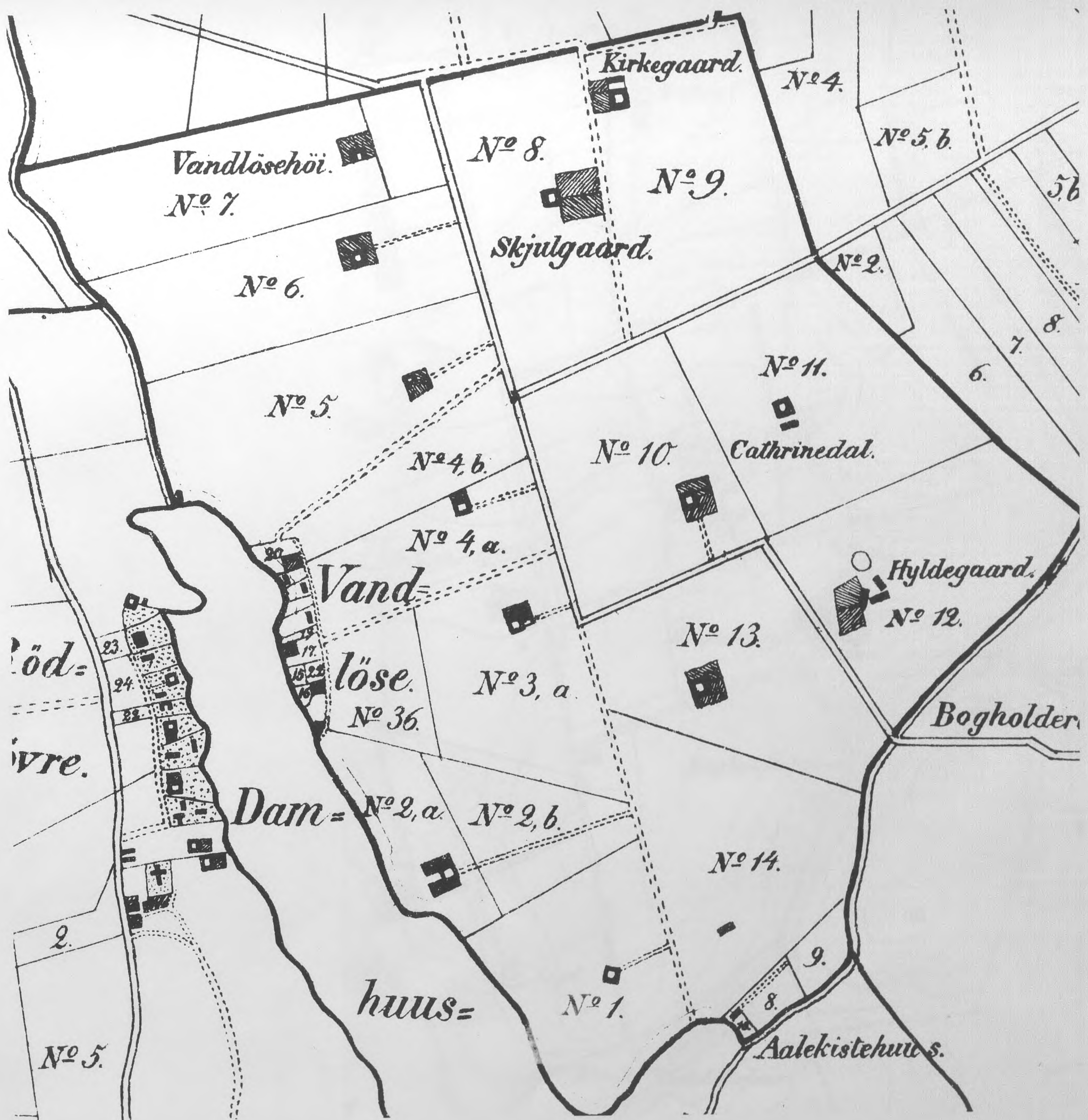
Indeholder oplysninger om de enkelte gårdes skatte-taksation efter 2 forskellige beregninger (den »gamle« og den »nye«).

Pastoratet omfattede i 1830erne: Emdrup, Utterslev, Brønshøj, Husum, Vanløse, Rødovre og Islev Mark. Dette område er i dag blevet til 16 kirkesogne.

Nogle af gårdene er nu navngivet. Hyltegård, der er opkaldt efter Hyltebjerg (se kortet fra 1789), ejes på dette tidspunkt af Henning August, der var bogholder i fattigvæsenet. Den fik senere navnet ændret til: Bogholdergården.

Skjulhøj (også et navn fra 1789 kortet) på parcel nr. 8 fik senere nyt navn: »Rosenlund«.

Damhussøen strækker sig endnu på dette tidspunkt længere mod nord end vi kender det i dag. Dæmningen ud for Hyltebjerg Alle blev først anlagt i 1850-erne.

Vandlösehöi.
N° 7.

Kirkegaard.

N° 4.

N° 8.

N° 9.

N° 5. b.

N° 6.

Skjulgaard.

N° 2.

N° 5.

N° 11.

N° 4. b.

N° 10.

Cathrinedal.

N° 4. a.

Vand-

Hyldegaard.

öd-

23.

24.

22.

löse.

N° 3. a.

N° 13.

N° 12.

ivre.

N° 36.

Bogholder

Dam =

N° 2. a.

N° 2. b.

2.

huus =

N° 14.

N° 1.

9.

Aalekistehuus.

N° 5.

8.

5b

8.

7.

6.

1851-55

Generalstabens kort, udsnit fra blad 71 og 72.
Copyright Geodætisk Institut.

Endnu et par gårde er flyttet ud på markerne.

I 1850'erne brændte en del af landsbyens huse og gårde. Gårdene til matr. nr. 4 og 5 blev herefter opført på markerne, så de lå på hver sin side af »Kirkestien«. Det er de gårde, vi i dag kender som »Fossgården« og »Jochumsens Gård«. Dele af de to gårde står endnu henholdsvis på hjørnet af Fossgårdsvej og Tyborøn Alle og på hjørnet af Tybjergvej og Selsøvej.

Skjulgård (Rosenlund) er væk. Den blev 1824 sammenlagt med Vanløsehøj.

Damhussøen er nu meget tilgroet. Man ser nordligst markeret de 3 vandløb, hvoraf det midterste kaldtes Kildeåen. Den skulle sørge for rent vand til Københavns Vandforsyning.

8/4 Skjulhøj

Vandløsehøj

Kirkegd.

47

Katrinedal

39

Bygd

Vandløse

Bogholdergd

22

39

Bogholderbroen

21

36

Søgd

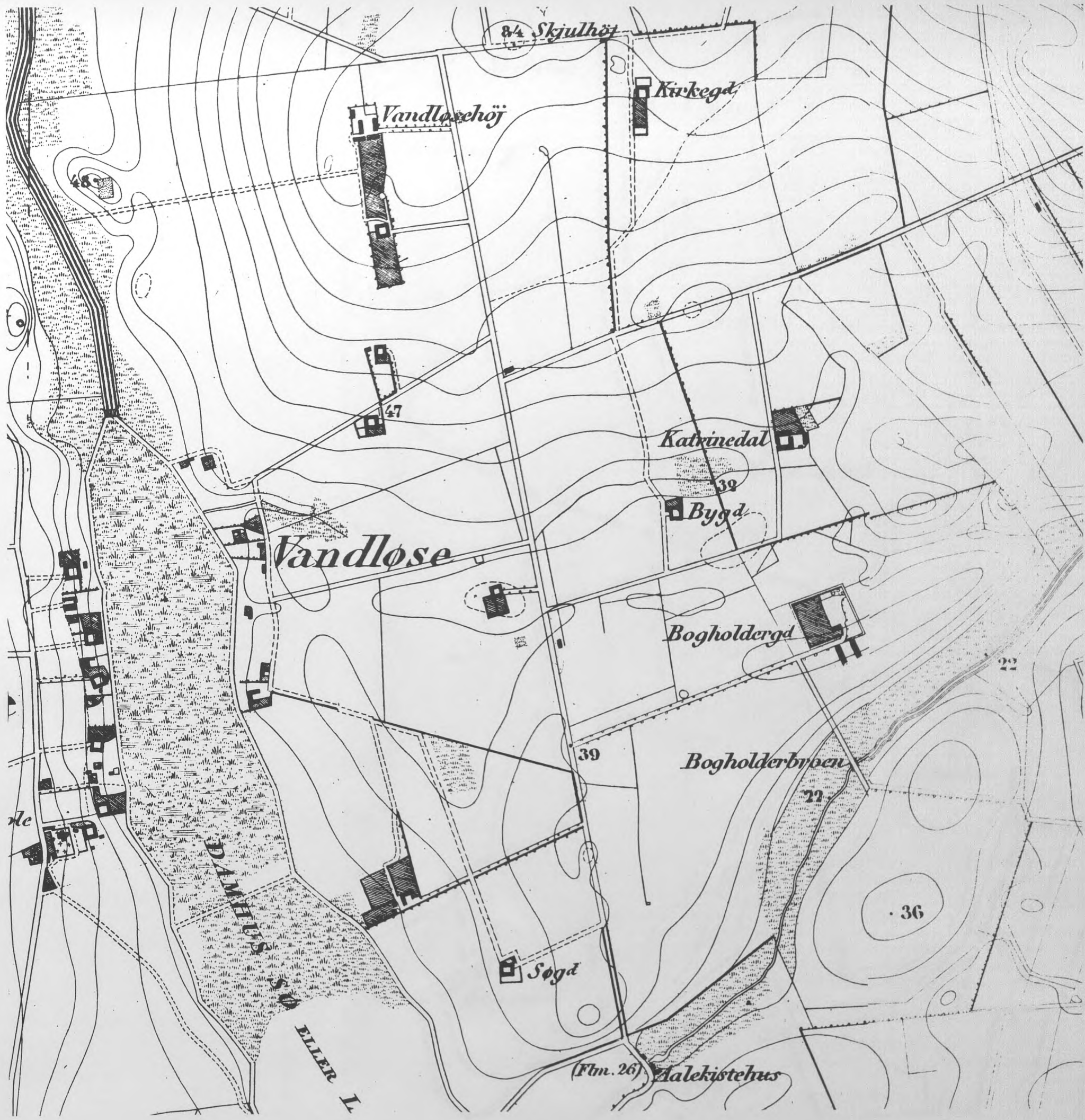
(Ftn. 26)

Aalekistehus

DANMARKS
SØ

ELLER I

le

1879-82

Generalstabens kort, udsnit fra blad o7 og p7.
Copyright Geodætisk Institut.

Jernbanen er kommet til Vanløse. Man ser den beskrive en bue gennem arealet. Den blev anlagt i 1879, men der er ikke vist nogen station, da denne først kom til i 1898.

Bogholdergården har fået sin egen vej op til hovedfærdselsåren. Denne vej, der forbinder Bogholdergården med Ålekistevej, kender vi nu som Bogholder Alle.

Anlæggelsen af vejen var mulig, fordi matr. 13 og 14 var blevet lagt til Bogholdergårdens arealer, så denne gård havde al den jord, der ligger mellem Ålekistevej og Grøndalen og mod nord begrænses af Klingseyvej og Vanløse Alle.

Skjulhøj

Kirkegaard

Vanløsehøj

Horsøj

Katrundel

Bygaard

Vanløse

Bojholtergaard

Bojholterbro

Rodovre

Søgaard

DAMHUS SØ

Andehøjs 170

1900-1901

Generalstabens kort, udsnit fra blad o7 og p7.
Copyright Geodætisk Institut.

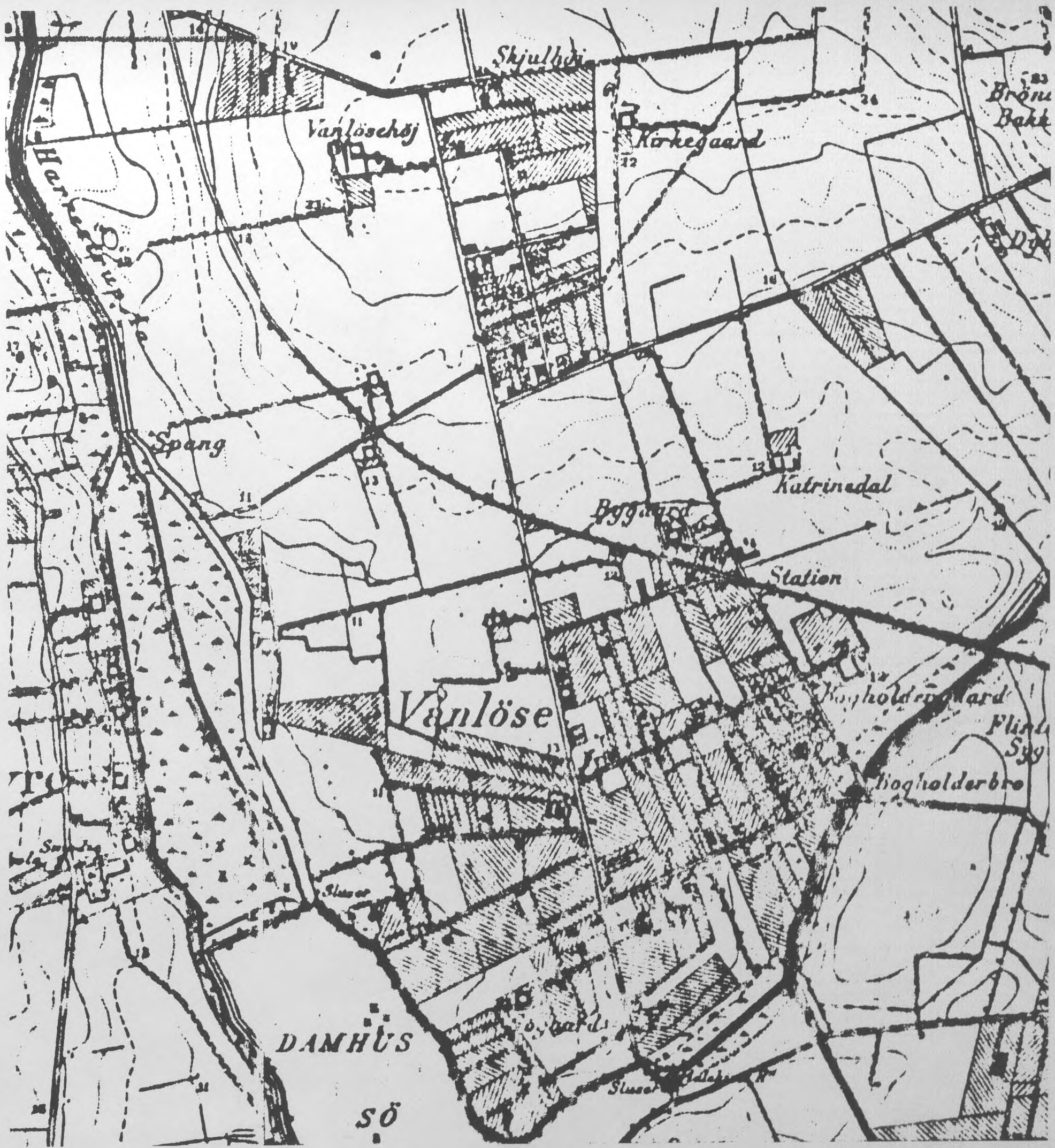
Nu er der sket noget. Det er tydeligt, at Københavns nære beliggenhed er begyndt at sætte sine spor i Vanløse.

En stor del af Bogholdergårdens jorder (matr. 13 og 14) er blevet udstykket, dels til gartnerier og mindre fabriks- og håndværksvirksomheder og dels til beboelse. Nogle af husene fra udstykningen kan endnu ses i området omkring Bogholder Alle og Kastanie Alle.

På den vestlige side af Ålekistevej (omkring nuværende Hyltebjerg Alle mellem Ålekistevej og Damhusengen) er der udstykket, væsentlig til gartnerier.

Nord på (matr. nr. 8, Rosenlund) er der også udstykket. Også af denne udstyknings huse kan stadig ses en stor del – det er Skjulhøj Alle (tidligere Dannebrogsgs Alle) og de tværgående veje, Rosenlunds Alle, Floras Alle og Kirkebjerg Alle (tidligere Nørre Alle).

Skjulhöj

Bröna
Bakt

Vanlösehøj

Kärkegaard

Hornö

Spang

Katrinedal

Byggaard

Station

Vanlöse

Högholdergaard

Flinck
Syg

Högholderbro

DANHUS

SÖ